IX kadencja

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
**(nr 145)**
z dnia 24 maja 2023 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji do Spraw Petycji (nr 145)

24 maja 2023 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, oraz poseł **Urszuli Augustyn (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

**– rozpatrzenie odpowiedzi ministra spraw wewnętrznych i administracji na dezyderat nr 289 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie uprawnień emerytalnych w ramach systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz powszechnego systemu emerytalnego;**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 549 ze zm.) w zakresie dotyczącym zasad i trybu nadawania stopnia naukowego doktora (BKSP-144-IX-679/23);**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.) w zakresie dotyczącym definicji skrzyżowania (BKSP-144-IX-680/23);**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie wprowadzenia zmian do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2540) w zakresie delegacji ustawowej dotyczącej badań technicznych pojazdów (BKSP-144-IX-683/23);**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany przepisów dotyczących odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone na cele publiczne (BKSP-144-IX-690/23);**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1277 ze zm.), ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094) (BKSP-144-IX-691/23);**

**– rozpatrzenie petycji w sprawie sposobu powoływania i odwoływania Komendanta Głównego Policji (BKSP-144-IX-692/23);**

**– rozpatrzenie projektów dezyderatów:**

**– w sprawie wpisania zawodu kuratora sądowego do katalogu prac w szczególnych warunkach o szczególnym charakterze;**
**– w sprawie zmian w przepisach dotyczących odbierania zwierząt stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt;**
**– w sprawie harmonizacji przepisów art. 24 ust. 3g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 9 ust. 2g ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;**
**– w sprawie waloryzacji świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji;**
**– w sprawie doprecyzowania przepisów dotyczących osób uprawnionych do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;**
**– w sprawie poprawy dostępności mieszkań na wynajem poprzez wsparcie funkcjonowania społecznych agencji najmu oraz działania mające na celu ograniczenie liczby pustostanów.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, **Dorota Cyngot** zastępca dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wraz ze współpracownikami, **Joanna Miłkowska-Bartos** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Renata Rychter** dyrektor i **Anna Kowalczyk** zastępca dyrektora Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Gąsior** ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Krajowego Biura Wyborczego, **Wojciech Kardacz** główny specjalista w Wydziale do Spraw Żołnierzy i Funkcjonariuszy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, **Grzegorz Kubaszewski** naczelnik Wydziału Wykonywania oraz Ograniczania Praw do Nieruchomości Departamentu Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Adam Ostrowski** specjalista ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich oraz **Krzysztof Pater** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** oraz **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Szanowni państwo, witam. Otwieram 145. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Stwierdzam, iż mamy kworum wymagane regulaminem Sejmu.

Projekt porządku posiedzenia został paniom i panom posłom przesłany przed posiedzeniem. Czy są uwagi do projektu porządku posiedzenia? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż porządek został przyjęty.

Proponuję tylko, byśmy w pierwszej kolejności, jako punkt pierwszy, rozpatrzyli projekty dezyderatów, bo to umożliwi uruchomienie dalszej procedury postępowania z dezyderatami. Czy wobec propozycji zmiany kolejności jest sprzeciw? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja zaakceptowała tę propozycję.

Przystępujemy zatem do realizacji przyjętego porządku posiedzenia – projekty dezyderatów.

Pierwszy dezyderat w sprawie wpisania zawodu kuratora sądowego do katalogu prac w szczególnych warunkach o szczególnym charakterze. Petycję referowała pani przewodnicząca Urszula Augustyn. Bardzo proszę o pani stanowisko.

**Poseł Urszula Augustyn (KO):**

Dziękuję bardzo. Nie mam uwag.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Czy ktoś z państwa ma uwagi do projektu dezyderatu, który kierujemy do prezesa Rady Ministrów w sprawie wpisania zawodu kuratora sądowego do katalogu prac w szczególnych warunkach o szczególnym charakterze? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła ten dezyderat.

W drugim dezyderacie Komisja występuje do prezesa Rady Ministrów w sprawie zmian w przepisach dotyczących odbierania zwierząt stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt. Petycję referował pan poseł Wojciechowski. Proszę o pana stanowisko.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, myślę, że wszystko o czym mówiliśmy zostało zawarte, uwzględnione w projekcie, więc proponuję przyjąć ten dezyderat.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa ma uwagi do projektu dezyderatu? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż dezyderat został przyjęty.

Kolejny dezyderat, tym razem do ministra finansów w sprawie harmonizacji przepisów art. 24 ust. 3g ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 9 ust. 2g ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Petycję referował pan poseł Wojciechowski. Proszę o pana stanowisko.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jak poprzednio, wszystko, o co wnioskowaliśmy co do tego dezyderatu, zostało zawarte. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy są uwagi do projektu dezyderatu? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż dezyderat został przyjęty.

Kolejny, to dezyderat ministra rodziny i polityki społecznej w sprawie waloryzacji świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Petycję referował pan poseł Robert Warwas. Proszę o pana stanowisko.

**Poseł Robert Warwas (PiS):**

Panie przewodniczący, nie wnoszę uwag do projektu.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś zgłasza uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła dezyderat.

Kolejny dezyderat do ministra rodziny i polityki społecznej w sprawie doprecyzowania przepisów dotyczących osób uprawnionych do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Petycję referowała pani przewodnicząca Urszula Augustyn.

**Poseł Urszula Augustyn (KO):**

Dziękuję bardzo. Dziękuję także za zredagowanie dezyderatu, jest bardzo precyzyjny. Dziękuję.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś ma uwagi do projektu dezyderatu? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła dezyderat.

Ostatni z dezyderatów do ministra rozwoju i technologii w sprawie poprawy dostępności mieszkań na wynajem poprzez wsparcie funkcjonowania społecznych agencji najmu oraz działania mające na celu ograniczenie liczby pustostanów. Petycję referował pan poseł Robert Warwas. Proszę o stanowisko.

**Poseł Robert Warwas (PiS):**

Panie przewodniczący, również nie wnoszę uwag do projektu dezyderatu.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa ma uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż dezyderat został przyjęty

Przechodzimy do punktu oznaczonego pierwotnie jako punkt pierwszy. Odpowiedź ministra spraw wewnętrznych i administracji na dezyderat nr 289 skierowany do prezesa Rady Ministrów w sprawie uprawnień emerytalnych w ramach systemu zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych oraz powszechnego systemu emerytalnego. Bardzo proszę, kto z państwa przedstawi istotę odpowiedzi? Czy mamy przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji? Pani, proszę bardzo.

**Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Joanna Miłkowska-Bartos:**

Dzień dobry. Joanna Miłkowska-Bartos zastępca dyrektora Departamentu Budżetu MSWiA. Mam upoważnienie pana ministra Kamińskiego do prezentowania stanowiska ministerstwa.

Przepraszam, czy mam przeczytać odpowiedź?

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Nie, w żadnym wypadku, chodzi o najistotniejsze elementy. Mamy odpowiedź na piśmie, nie trzeba jej czytać, tylko istotne elementy, istota odpowiedzi.

**Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Joanna Miłkowska-Bartos:**

To znaczy zreferować, dobrze.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Ale tylko istotne elementy.

**Zastępca dyrektora departamentu MSWiA Joanna Miłkowska-Bartos:**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji stoi na stanowisku, że aktualnie obowiązujące przepisy, jeżeli chodzi o zaopatrzenie emerytalne, są właściwe. Jesteśmy zdania, że nie ma potrzeby zmiany art. 95 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, zgodnie z którym w przypadku zbiegu uprawnień do dwóch świadczeń wybiera się jedno – przysługuje jedno świadczenie wyższe lub wybrane przez uprawnionego. Z uwagi na fakt, że nasz system emerytalny dla służb mundurowych jest systemem autonomicznym w stosunku do innych systemów i szczególnym z uwagi na służbę, określone zostały takie zasady, które są korzystne dla funkcjonariuszy i stanowią taki element wręcz zachęcający do wstępowania do służby. Jest to system uprzywilejowany. W przypadku funkcjonariuszy, którzy przyjęci byli do służby przed 1999 r., praca cywilna doliczana jest do podstawy wymiaru emerytury i podstawa wymiaru emerytury jest podwyższana o 2,6%, czyli korzystniej niż w powszechnym systemie emerytalnym za jeden rok pracy cywilnej.

Także z uwagi na fakt, że praca cywilna jest wliczana do podstawy wymiaru emerytury, poza tym w przypadku, gdy funkcjonariusz zwolniony ze służby nie ma jeszcze pełnego wymiaru emerytury w wysokości 75%, to każdy rok podjętej przez niego pracy jest doliczany jeszcze do podstawy wymiaru emerytury w wysokości 1,3% i z tego tytułu emerytura jest podwyższana, to znaczy do wysokości 75%.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie widzi potrzeby zmiany przepisów i stoi na takim stanowisku, tak jak…

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Jasne, dziękujemy bardzo. Proszę pana Krzysztofa Patera o stanowisko.

**Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:**

Odpowiedź jest wyczerpująca. Jest to kolejny postulat, który zmierza do modyfikacji drobnego elementu starego systemu emerytalnego. Tak jak w poprzednich przypadkach, także tutaj rekomendowałbym Komisji niedokonywanie zmian, czyli przyjęcie odpowiedzi i nieuwzględnienie żądania.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Przyjęcie odpowiedzi i zamknięcie postępowania, panie Krzysztofie, bo tak żeśmy dyskutowali na podstawie praktyki komisji petycji Parlamentu Europejskiego, że tam, żeby nie było takiego rozdźwięku między decyzją końcową a odniesieniem do postulatu komisja decyduje o zamknięciu postępowania. U nas w tej sytuacji jest to o tyle prostsze, że przyjmujemy odpowiedź.

Szanowni państwo, referowałem tę petycję i tak jak przedstawił pan Krzysztof Pater – mamy też to pisemne stanowisko – także rekomenduję przyjęcie odpowiedzi. Czy ktoś z państwa ma uwagi w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła uzupełnioną odpowiedź ministra spraw wewnętrznych i administracji na dezyderat nr 289.

W kolejnym punkcie proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie dotyczącym zasad i trybu nadawania stopnia naukowego doktora.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, petycja, która została wniesiona w interesie publicznym, dotyczy zmiany, która polegałaby na tym, że tytuł doktora mógłby być nadawany nie tylko w sposób interdyscyplinarny, ale również w sposób interdziedzinowy, tak to nazwijmy. Chodzi o to, że po zmianie, która nastąpiła 18 lipca, jest możliwość zgodnie z przepisami nadać jeden tytuł równocześnie w dwóch dyscyplinach. Natomiast nie ma możliwości nadania tego tytułu w dwóch dziedzinach czy też dwóch odrębnych doktoratów w tych dziedzinach. Nauka się dzieli na dziedziny, a dziedziny na dyscypliny, tak można bardzo ogólnie powiedzieć.

Petycja spełnia wszystkie wymogi, w związku z tym może być rozpatrywana.

Do petycji dołączona jest opinia prawna Biura Analiz Sejmowych, która w sposób dosyć szczegółowy, aczkolwiek tylko w zakresie takim, w którym może wypowiedzieć się Biuro Analiz Sejmowych. Moim zdaniem, ta opinia jest bardzo dobra, krótka, rzeczowa i opisująca wszystkie aspekty.

Wracając do samej petycji, z treści petycji wynika, że jest ona, powiedziałbym, fakultatywna. Autorzy tej petycji niekoniecznie domagają się, aby ta zmiana w sposób taki, który został przedstawiony, a więc dodać ust. 7 do art. 177 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Jest też wskazana przykładowa treść: „Jeżeli rozprawa doktorska obejmuje zagadnienie naukowe z dyscyplin naukowych zawierających się w różnych dziedzinach nauki i nie jest możliwe wskazanie dyscypliny, o której mowa w ust. 5 tego artykułu, stopień doktora nadaje się w odpowiednich dziedzinach nauki”.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zmiana jest, myślę, dosyć istotna. Może dotyczyć wielu rozpraw doktorskich, które coraz częściej dotyczą kilku dyscyplin, ale czasami mogą dotyczyć także nawet dwóch lub nawet więcej dziedzin nauki. Z tego co wiem, toczą się jakieś prace w ministerstwie nauki. Dlatego, aby uzyskać więcej informacji, proponuję zwrócić się z dezyderatem do ministerstwa i jeżeli toczą się faktycznie takie prace, to w jakim zakresie i jaki jest kierunek tych prac. Ponieważ propozycja, która tutaj pada, a więc nadawanie równolegle dwóch stopni doktorskich na podstawie jednej pracy doktorskiej jest w tym momencie chyba propozycją dosyć daleko idącą. Aczkolwiek nie wiemy, co w tym zakresie się dzieje. W związku z tym moja propozycja wystąpienia z dezyderatem do ministra – myślę, że wystarczy do ministra.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Też podzielam rekomendację pana posła, bo mam poczucie, że coraz więcej badań ma charakter interdyscyplinarny i powinien wykraczać poza pewne wąskie dziedziny. Pewnie dobrze, aby to było również uwzględnione przy nadawaniu tytułów i żeby ten pewien gorset formalny nie przeszkadzał tego typu inicjatywom.

Zatem jest rekomendacja, by wystąpić w sprawie postulatu zawartego w petycji z dezyderatem do ministra edukacji i nauki. Czy są uwagi wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

W kolejnym punkcie proszę panią poseł Małgorzatę Prokop-Paczkowską o przedstawienie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy

z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym w zakresie dotyczącym definicji skrzyżowania.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Szanowni państwo, przedmiotem petycji jest żądanie zmiany przepisów ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym dotyczących połączeń (skrzyżowań w znaczeniu potocznym, choć na tle aktualnego stanu prawnego, nie w znaczeniu ustawowej definicji) ogólnodostępnych dróg wewnętrznych z drogami publicznymi. W petycji postuluje się wprowadzenie takich zmian w ustawie, aby połączenia ogólnodostępnych dróg wewnętrznych z drogami publicznymi również były skrzyżowaniami oraz by ewentualna konieczność ustąpienia pierwszeństwa przy wyjeździe z ogólnodostępnej drogi wewnętrznej wynikała z zastosowanych znaków.

W petycji oceniono, że definicja skrzyżowania zawarta w przepisach w sposób znaczący różni się od definicji skrzyżowania wynikającej z Konwencji o ruchu drogowym, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r.

Ach, jeszcze właśnie formalności. Przedłożona petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Petycja spełnia wymogi formalne.

Nad petycją pochyliło się Biuro Analiz Sejmowych, mamy też odpowiedź z Ministerstwa Infrastruktury i te dwie rzeczy pokrywają się. Odnoszą się dosyć szczegółowo do tej petycji. Nie będę teraz wszystkiego cytować, ale konkluzja jest taka, że postulowane rozwiązania już funkcjonują w aktualnym stanie prawnym. Dlatego, moim zdaniem, petycję należy odrzucić, nie kontynuować jej procedowania.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Czy wobec rekomendacji przedstawionej przez panią poseł, by nie uwzględnić żądania zawartego w przedstawionej petycji, są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła decyzję zgodną z rekomendacją.

W kolejnym punkcie ponownie proszę panią poseł Małgorzatę Prokop-Paczkowską o przedstawienie petycji w sprawie wprowadzenia zmian do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2540) w zakresie delegacji ustawowej dotyczącej badań technicznych pojazdów.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Tym razem żądaniem petycji jest wprowadzenie zmian do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw z 9 sierpnia 2022 r. w zakresie delegacji ustawowej dotyczącej badań technicznych pojazdów. Petycja postuluje, aby w treści były słowa: „w szczególności", „na koniec każdego roku i w trakcie roku kalendarzowego" i odnosi się to do rewaloryzacji.

Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Spełnia wymogi formalne.

W przedłożonej petycji postuluje się wprowadzenie poprawki w projekcie ustawy będącym aktualnie przedmiotem prac Sejmu. Poprawka miałaby skutkować wprowadzeniem w przepisach ustawowych swego rodzaju klauzuli waloryzacyjnej, która obligowałaby właściwego ministra do aktualizowania wysokości opłat za przeprowadzanie badań technicznych pojazdów, określanych w wydawanym przez niego rozporządzeniu. Oczywiście inflacja, którą mamy powoduje, że powinniśmy się nad tym pochylić i ta rewaloryzacja rzeczywiście powinna następować.

Mamy również opinię naszego biura i m.in. jest takie stwierdzenie: „gdyby prawodawca zdecydował się na zastosowanie takiego rozwiązania, to wskazane byłoby bardziej precyzyjne sformułowanie takiego przepisu, aby z jego treści wprost wynikało, kiedy obowiązek waloryzacji aktualizuje się czy z końcem roku, czy w trakcie roku."

Minister infrastruktury odpisał nam też w ten sposób: „Pragnę podkreślić, że przedstawiona przez państwa propozycja podwyższenia opłat za badanie techniczne pojazdów zostanie poddana szczegółowej analizie w ramach prac legislacyjnych nad nowym systemem badań technicznych pojazdów".

Moja rekomendacja jest taka, aby wystosować dezyderat i uściślić właśnie to, co wcześniej czytałam, aby te przepisy były ściśle uszczegółowione, kiedy ta waloryzacja powinna

następować, czy koniec roku, czy raz w roku – bo jakby mamy wstępną deklarację zgodności z tą petycją.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Mam tylko taką wątpliwość, bo sprawa już jest w toku.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Jest już w komisji.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Tak.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

To nie tyle dezyderat. Teraz mam też taką wątpliwość, czy my, jako Komisja do Spraw Petycji, powinniśmy dublować prace, które są w toku.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Rozumiem.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Wydaje mi się, że w tamtej komisji, gdzie jest rozpatrywany ten projekt, te wszystkie argumenty powinny być przedstawione i rozważone, tam zapada decyzja. My raczej uruchamiamy postępowanie, niż wskazujemy właściwe końcowe rozwiązanie. Argumenty, które pani przedstawiła, są istotne, ale w moim przekonaniu, sprawa tam powinna znaleźć rozstrzygnięcie.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Czy nie powinniśmy jakoś, może w imieniu wnioskodawcy, do tej drugiej komisji się zwrócić? Czy już to zostawić?

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Tak, być może przekazać materiały wraz z dezyderatem. Tu pani się zgłasza, tak?

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

To może chociaż tyle.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Pani się zgłasza, proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury Renata Rychter:**

Szanowny panie przewodniczący, szanowna pani poseł, szanowni państwo, Renata Rychter Departament Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury. W zasadzie chciałabym potwierdzić, że obecnie trwają, nie zostały zakończone prace nad projektem ustawy, która w zasadniczy sposób dotyczy kwestii badań okresowych, badań zgodności i warunków technicznych pojazdów mechanicznych. Odpowiedź, która została sformułowana przez ministra infrastruktury, nie zawierała deklaracji wprowadzenia takiego automatycznego mechanizmu waloryzacji, to chciałabym sprostować, bo być może takie było…

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Nie, nie, tu jest, że została poddana szczegółowej analizie.

**Dyrektor departamentu MI Renata Rychter:**

Tak jest. Dlatego, że wiele takich zapytań wpływa do Ministerstwa Infrastruktury także od samych przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów, bo rzeczywiście w delegacji do wydania rozporządzenia w wytycznych została zawarta kwestia kosztów badań prowadzonych przez stacje kontroli pojazdów. Stąd też dopiero w momencie, kiedy będzie ostateczny kształt brzmienia tej delegacji, będzie można rozpocząć prace nad rozporządzeniem. Oczywiście prowadzimy wewnętrzne analizy dotyczące tych kosztów badań, żeby być przygotowanym do wskazania, czy te koszty uległy znaczącemu zwiększeniu czy też nie.

Natomiast Ministerstwo Infrastruktury nie deklarowało i nie może na tę chwilę zadeklarować wprowadzenia tego mechanizmu automatycznej waloryzacji. Dziękuję pięknie.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Proponowałbym przekazanie materiałów do Komisji Infrastruktury, natomiast zamknięcie postępowania w naszej Komisji.

**Poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska (Lewica):**

Dokładnie.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy wobec takiej rekomendacji, by przekazać materiały dotyczące petycji do Komisji Infrastruktury i zamknąć postępowanie w naszej Komisji jest akceptacja? Nie słyszę uwag. Stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

W kolejnym punkcie bardzo proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany przepisów dotyczących odszkodowania za nieruchomości wywłaszczone na cele publiczne.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, petycja dotyczy nieruchomości, która w części została przejęta na cel publiczny, na pozostałej części są budynki lub budowle i one częściowo zostały przejęte. Natomiast w pozostałej części pozostają na nieruchomości, która pozostaje do dyspozycji dotychczasowego właściciela.

Do tej petycji jest dołączona opinia Biura Analiz Sejmowych. Także petycja posiada dosyć precyzyjne uzasadnienie ze wskazaniem bardzo istotnej rzeczy. Otóż postępowanie wywłaszczeniowe jest postępowaniem administracyjnym i odszkodowanie za tę część wywłaszczoną jest również postępowaniem administracyjnym. Natomiast utrata wartości, zniszczenie czy jakkolwiek inaczej to nazwać, pozostałej części nieruchomości jest to już postępowanie cywilne. W związku z tym w jednym postępowaniu całości odszkodowania w tym wypadku nie można zakończyć. Zarówno wyroki sądów, które tutaj zostały wskazane, są zgodne z tą zasadą, jak też wynika to z opinii prawnej Biura Analiz Sejmowych.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, problem z wywłaszczaniem nieruchomości jest dosyć istotnym problemem. Chcę zwrócić też uwagę, że w polskim prawie wywłaszczanie dotyczy jedynie prawa własności. Natomiast w innych systemach prawnych wywłaszczanie dotyczy każdego prawa do nieruchomości, na przykład tak jest w przypadku prawa czeskiego, że wywłaszczenie musi dotyczyć każdej sytuacji, że utrudnia się korzystanie z nieruchomości ze względu na to, że wybudowano, nie wiem, linię elektryczną i w związku z tym są strefy, w których nie można tej nieruchomości przeznaczyć na budowę.

Warto też zwrócić uwagę, że w polskim prawie na przykład – mówiliśmy o tym na poprzedniej Komisji – jest opłata adiacencka. Natomiast w przypadku pogorszenia warunków czy też zmniejszenia wartości, bo do tego to prowadzi jakaś inwestycja, nie ma takiej wstecznej opłaty adiacenckiej. Znaczy nie rok temu, tylko jeszcze w trakcie poprzedniej kadencji, nawet to chyba było na jednym z pierwszych posiedzeń Komisji, rozpatrywaliśmy petycję gminy Buczek dotyczącą hałasu z lotniska wojskowego i tam była podnoszona kwestia, że maksymalnie w ciągu pięciu lat od chwili uprawomocnienia się decyzji lokalizacyjnej można wystąpić z roszczeniem. Tak naprawdę, jeżeli przyjrzeć się tej kwestii, to okres zasiedzenia wynoszący zazwyczaj 30 lat został tam skrócony do lat pięciu, bo w tym wypadku lotnisko zasiedziało sobie prawo do hałasu. Czyli problemów tutaj jest na pewno dużo więcej niż tylko te, które zostały podniesione w petycji i które zostały omówione w opinii Biura Analiz Sejmowych.

Konstytucyjna zasada, że odszkodowanie powinno być słuszne. Co to znaczy słuszne? Takie, które zapewni dalsze użytkowanie tej nieruchomości z uwzględnieniem pewnych ograniczeń i te ograniczenia muszą zostać pokryte odszkodowaniem albo w przypadku kiedy ograniczenie jest istotne, to moim zdaniem, powinna zostać przejęta cała nieruchomość. Zaś odszkodowanie powinno zapewnić odtworzenie tych warunków w innym podobnym miejscu pod względem, nie wiem, komunikacyjnym, i wiele takich aspektów tu można byłoby przedstawić.

Chcę zwrócić uwagę na jeszcze jedną kwestię – i też będę prosił o dezyderat w tej sprawie – która tu wprawdzie wprost nie jest podniesiona, ale na pewno również o to chodzi w samej petycji. Jest to kwestia zużycia tej budowli czy budynku, bo jeżeli ktoś ma odtworzyć ten budynek czy tę budowlę, to on nie odtworzy w stanie zużytym, tylko musi odtworzyć w stanie nowym, a jeżeli dostanie pieniądze na odtworzenie w stanie nowym połowy, to nie wiadomo, jak to tutaj traktować.

Myślę, że w tym wypadku niezbędne jest wystąpienie z dezyderatem, myślę, że do Ministerstwa Infrastruktury.

**Poseł Jacek Świat (PiS):**

Do premiera.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Może i do premiera, tak, bo tutaj będzie wchodził i Kodeks cywilny art. 144. Może finanse w tym momencie mniej, dlatego że to są pieniądze już konkretnych podmiotów, które prowadzą tę inwestycję. Niestety bardzo często jest tak, że wywłaszczani właściciele w pewnym sensie współfinansują daną inwestycję, w szczególności widać to na przykładzie autostrad, dróg szybkiego ruchu. Proszę zwrócić uwagę, kiedy jedziemy taką autostradą czy drogą, gdzie zostały przecięte pola, to z jednej strony, tam gdzie jest dojazd, jest rolnictwo, widać, że te pola są uprawiane, natomiast z drugiej strony powolutku, powolutku robi się las z reguły brzozowy. Myślę, że to też jest problem z kolei wynikający z innej jeszcze kwestii. Nie chcę zbytnio przedłużać, ale w ustawie, właśnie ustawa o scalaniu gruntów tutaj jeszcze wchodzi w grę. Jedynie Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ma prawo ocenić, czy nastąpiło istotne pogorszenie rozłogu gruntów, a jeżeli takowe nastąpiło, to dyrekcja wykonuje scalenie i pokrywa koszty zagospodarowania poscaleniowego. Myślę, że nie muszę mówić, ile takich sytuacji było dotychczas. Może tyle z mojej strony w tym momencie. W każdym razie proponuję dezyderat.

**Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):**

Idziemy w kierunku dezyderatu. Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby w tej materii zabrać głos? Nie widzę.

W związku z tym proszę raz jeszcze o powtórzenie precyzyjnego adresu naszego dezyderatu. Do prezesa Rady Ministrów, tak?

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Do prezesa Rady Ministrów.

**Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):**

Tak będzie najlepiej.

**Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):**

Myślę, że słuszna uwaga, gdyż mogą być tutaj jakieś kwestie, które mogą dotyczyć kilku ministerstw, bo nie tylko właśnie infrastruktura, ale również na przykład może być tu kwestia ministerstwa rolnictwa, bo jedne nieruchomości są w infrastrukturze, drugie są w rolnictwie.

**Przewodnicząca poseł Urszula Augustyn (KO):**

Czyli do prezesa Rady Ministrów zanim rozstrzygniemy tę sytuację. Jasne. Dziękuję bardzo. Czy wobec takiej rekomendacji, żebyśmy skierowali dezyderat jest sprzeciw Komisji? Nie ma. Dziękuję. Przyjmujemy i na tym etapie zatrzymujemy się na dezyderacie.

Przechodzimy do punktu szóstego, rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa. Wszystkie te rzeczy jest w stanie nam zreferować pan przewodniczący Jacek Świat. Bardzo proszę.

**Poseł Jacek Świat (PiS):**

Szanowni państwo, przed nami petycja wniesiona przez Stowarzyszenie Aktywne Mazury. Stowarzyszenie oczywiście nie tylko nie zabrania, ale wręcz prosi o to, żeby

wymieniać jego nazwę. Postulat dotyczy pięciu ustaw już wymienionych: Kodeks wyborczy, Ordynacja podatkowa, ustawy o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa. Do wniosku dołączony zresztą jest projekt ustawy nowelizującej, obejmującej te pięć ustaw.

Motywacją dla wnioskodawców są zaobserwowane nieprawidłowości w funkcjonowaniu samorządów w dwóch aspektach, a więc kwestia ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Drugi zakres, kwestia wygaszania mandatu radnego, wójta, burmistrza czy odwoływania urzędników samorządowych. Zresztą te dwie dziedziny się czasem łączą, kiedy na przykład wygaszanie wynika ze złamania ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej.

Autorzy w swojej petycji wskazują na konkretne przykłady takich słabości i niedoskonałości rozwiązań prawnych obecnie obowiązujących. Obecnie jest tak, że o wygaszaniu mandatu decyduje organ stanowiący. Oczywiście jest tak, że w przypadku braku działania organu stanowiącego czy błędnego działania wojewoda w trybie nadzoru może wydać zarządzenie zastępcze. Wnioskodawcy twierdzą dalej, że ten tryb, który jest obecnie, jest zbyt upolityczniony i że zbyt często samorządy nie wygaszają mandatów, choć powinny to zrobić. W związku z tym wnioskują, by te kompetencje wygaszające od razu przyznać wojewodzie.

Wnioskodawcy postulują także sprecyzowanie i w pewnym sensie zaostrzenie przepisów antykorupcyjnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Przepisy, które są obecnie, zresztą są krytykowane z obu stron, bo z jednej strony przez niejako zbyt słabe, obejmujące zbyt mały krąg osób, czyli nieobejmujące dalszych krewnych i znajomych królika, mówiąc potocznie, ale są też krytykowane jako ograniczające zbytnie prawa obywatelskie. Jest to oczywiście trudne do wyważenia, bo na przykład nauczyciel pracuje w jednostce podległej samorządowi gminnemu i trudno by było zabraniać nauczycielowi bycia radnym jednocześnie. Czyli w pewnym sensie swoim własnym nadzorcą.

Biuro Analiz Sejmowych dostrzega, że być może potrzebna jest całościowa rewizja przepisów antykorupcyjnych i że drobnymi poprawkami tego nie naprawimy. W każdym razie problem z pewnością jest. Każdy kto miał związek z samorządem wie, że takie kłopoty, zarówno kwestie wygaszania mandatów, jak i kwestie działalności gospodarczej osób związanych z samorządem się pojawiają. Mamy choćby ostatnio głośną sprawę prezydentów miast czy wysokich urzędników, którzy nawzajem sobie dają pracę pomiędzy miastami znajdującymi się w drugim końcu Polski, wymieniają się na przykład miejscami w radach nadzorczych spółek komunalnych. Jest to legalne, ale widzimy wszyscy, że jest to, delikatnie mówiąc, wątpliwe moralnie.

Dlatego proponuję dezyderat do ministra właściwego do spraw administracji i spraw wewnętrznych, na ile oczywiście dochodzi do nieprawidłowości w tych dwóch aspektach. Jaka jest ewentualnie skala tych nieprawidłowości i czy jest rozpatrywana możliwość całościowej rewizji, czy udoskonalenia przepisów antykorupcyjnych w samorządzie.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę, pan, a potem pan.

**Ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Krajowego Biura Wyborczego Grzegorz Gąsior:**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Jeszcze raz się przedstawię, Grzegorz Gąsior, Krajowe Biuro Wyborcze.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, Chciałbym się króciutko odnieść wyłącznie do jednej części tej petycji. Oczywiście Krajowe Biuro Wyborcze, już wcześniej mówiłem, nie jest właściwe w kwestiach dotyczących przepisów antykorupcyjnych, regulacji w zakresie tych przepisów, więc tutaj uwag nie zgłaszamy.

Natomiast chciałbym jeszcze uściślić i zwrócić uwagę na jedną rzecz, jeżeli chodzi o organ właściwy do stwierdzenia wygaśnięcia mandatów. Otóż przepisy Kodeksu wyborczego słusznie dzielą przyczyny poszczególne wygaśnięcia mandatów, odnoszą je do dwóch rodzajów organów. Jednym jest właściwa rada, w zależności od jednostki

samorządu terytorialnego. Drugim jest komisarz wyborczy. Z tym, że ustawodawca słusznie przyznał kompetencje do stwierdzania wygaśnięcia mandatu komisarzowi wyborczemu wyłącznie w przypadkach niebudzących żadnych wątpliwości. Według Krajowego Biura Wyborczego Państwowej Komisji Wyborczej jest to rozwiązanie jak najbardziej słuszne. Komisarz wyborczy, jako organ apolityczny, niezależny, nie powinien stwierdzać, dokonywać stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego czy wójta w sytuacjach wątpliwych, wymagających wyjaśnienia dotyczącego w zależności od rodzaju czy to spełnienia warunku w zakresie zamieszkiwania na obszarze danej gminy, czy to w zakresie rzeczywiście naruszenia przepisów antykorupcyjnych. Jest to rozwiązanie słuszne.

Co do zasady Państwowa Komisja Wyborcza i Krajowe Biuro Wyborcze nie zgłasza uwag do tego projektu, bo tak naprawdę ten projekt przewiduje zmianę kompetencji z właściwej rady na wojewodę. Tutaj rzeczywiście minister spraw wewnętrznych i administracji bardziej jest właściwy do wypowiedzenia się w tej kwestii. Niemniej jednak w projekcie załączonym do petycji, w art. 1 pkt 4 wskazano, że wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn związanych ze zmianami terytorialnymi państwa stwierdza właściwy komisarz wyborczy. W tym momencie w tego rodzaju przesłankach również rada stwierdza wygaśnięcie mandatu radnego i według Krajowego Biura Wyborczego bardzo słusznie. Dlatego, że mamy tu na myśli zmiany terytorialne państwa dokonywane przez Radę Ministrów. One polegają na tym, że to wygaśnięcie mandatu polega na tym, że wskutek zmian dokonanych rozporządzeniem Rady Ministrów czasami bywa tak, że część obszaru gminy przechodzi do innej gminy, część obszaru okręgu wyborczego przechodzi do innego okręgu wyborczego i tutaj w tych kwestiach, zdaniem Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Komisji Wyborczej, właściwa była rada. Dlatego, że to tak naprawdę służby obsługujące daną radę mają informację czy dany radny zamieszkuje na obszarze właściwej rady, czy niewłaściwej rady.

Krótko mówiąc, komisarz wyborczy nie jest organem właściwym i nie ma ani prawnych możliwości, ani zasobów kadrowych do ustalania tak szczegółowych kwestii. W związku z tym wyłącznie w tym zakresie art. 390, bo to jest jedyny przepis w tej petycji, który powierza kompetencje, odbiera je radzie a powierza komisarzowi wyborczemu. Tutaj, zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej, organem właściwym nie będzie komisarz wyborczy.

Co do pozostałej kwestii, tak jak już powiedziałem, to wykracza poza zakres Państwowej Komisji Wyborczej. Niemniej jednak wydaje się, że zmiana organu upoważnionego do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu powinna być dokonana z dużym namysłem, bo część tych kwestii jednak jest wyjaśnianych na poziomie danej jednostki samorządu terytorialnego. Mam tutaj na myśli przede wszystkim kwestie ustalania czy dana osoba, czy radny zamieszkuje na przykład na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego. Wydaje się, że większe możliwości mają służby rady, ale, jak mówię, jeżeli chodzi o kwestie czy to będzie wojewoda, czy to będzie w dalszym ciągu rada, tutaj Państwowa Komisja Wyborcza stanowiska nie zajmuje. Natomiast wydaje się, że w tym zakresie jednego przepisu te kompetencje powinny albo pozostać przy radzie, albo jeżeli będzie rzeczywiście zmienione to na wojewodę, to również w tego rodzaju przypadkach powinien tego stwierdzenia wygaśnięcia mandatu dokonać wojewoda. Bardzo dziękuję.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Bardzo dziękuję. Proszę pan.

**Specjalista ds. legislacyjnych Związku Miast Polskich Adam Ostrowski:**

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, za możliwość zabrania głosu. Szanowni państwo, Adam Ostrowski, Związek Miast Polskich. Jeśli chodzi o postulat odebrania kompetencji radzie i przekazania ich wojewodzie, to tutaj słuszności w pełnej rozciągłości nie odnajduję. Zarówno w tej, o której mówił przedmówca, jak i w tych innych przypadkach, które w tym postulacie, w tej petycji są zawarte.

Mogę powiedzieć z ramienia Związku Miast Polskich, że tych sygnałów, które zawarto w petycji nie odnotowujemy. Dlatego też wydaje mi się być słusznym zwrócenie się właśnie do ministra właściwego do spraw administracji w kontekście tego, ile takich spraw faktycznie jest. Ponieważ podany był przykład, jak czytałem petycję, jednej czy dwóch gmin,

chyba Giżycka i Ełku. Mogę ze strony Związku Miast Polskich powiedzieć, że takich problemów nie notujemy. Wydaje mi się, że takie działanie, które miałoby skutkować odebraniem tejże kompetencji z organu stanowiącego w ręce wojewody byłoby odbieraniem tych kompetencji, które zostały zawarte choćby w Konstytucji i mówią o demokracji lokalnej, o tych uprawnieniach, które rządowi przysługują. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Proszę zatem o konkluzję i rekomendację.

**Poseł Jacek Świat (PiS):**

Osobiście podzielam pogląd panów, że wygaszanie mandatu powinno być przede wszystkim kompetencją samorządu, a więc tych, którzy danego radnego, wójta, burmistrza wybierali. Jeżeli ktoś mówi o upolitycznieniu, to można z kolei powiedzieć, że wojewoda jest urzędnikiem rządowym, więc jest tym bardziej osobą polityczną. Czyli takie wprost przekazanie tych kompetencji nie wydaje się właściwe. Z drugiej strony wnioskodawcy wskazują, że rady gmin nie mają często narzędzi, by przeprowadzać postępowania sprawdzające, tych narzędzi, które ma aparat urzędniczy urzędu wojewódzkiego. Być może takie przekazanie kompetencji w niektórych wypadkach byłoby właściwe, ale to tylko potwierdza, że powinniśmy wystąpić z dezyderatem i zapoznać się z nieco głębszą analizą tego problemu.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Zatem jest rekomendacja, by Komisja wystąpiła z dezyderatem do ministra spraw wewnętrznych i administracji. Czy wobec takiej rekomendacji są zastrzeżenia? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do ostatniego punktu. Proszę pana przewodniczącego Jacka Świata o przedstawienie petycji w sprawie sposobu powoływania i odwoływania Komendanta Głównego Policji.

**Poseł Jacek Świat (PiS):**

Szanowni państwo, tym razem mamy wniosek złożony przez osobę fizyczną. Dotyczy on zmiany w ustawie z kwietnia 1990 r. o Policji w zakresie powoływania, odwoływania Komendanta Głównego Policji.

Wnioskodawca pragnie, by komendanta głównego powoływały organy władzy ustawodawczej na sześcioletnią kadencję i co najwyżej na dwie kadencje. Jednocześnie by komendantowi głównemu powierzyć wyłączne kompetencje powoływania komendantów i dowódców jednostek organizacyjnych Policji, na przykład komendantów wojewódzkich. Skutkiem ma być wyłączenie komendanta głównego spod zwierzchności ministra spraw wewnętrznych i administracji, a w konsekwencji, jak twierdzi wnioskodawca, odpolitycznienie służb.

Problem w tym, że nie kto inny, ale rząd, w jego ramach minister spraw wewnętrznych, ponosi konstytucyjną odpowiedzialność za bezpieczeństwo publiczne. Czyli musi mieć narzędzia do pełnienia tej funkcji, do spełniania tej swojej odpowiedzialności, do prowadzenia pewnej polityki dotyczącej bezpieczeństwa. Reguluje to zresztą ustawa o działach administracji rządowej z 1997 r., a ustawa o Policji jest skorelowana z ustawą o działach administracji rządowej, bezpośrednio z niej wynika.

Jest też pewne niebezpieczeństwo, które kryje się za postulowanym rozwiązaniem, a mianowicie, że Policja stałaby się swoistym państwem w państwie. Czyli nie podlegałaby właściwie żadnej bieżącej kontroli, bo niby jakiej. Ponieważ jeżeli nie minister, to kto? Starsi z państwa być może pamiętają, że na przykład ustanowienie cywilnej kontroli nad armią było jednym z najważniejszych postulatów ustrojowych po odzyskaniu suwerenności w 1989 r. i to samo dotyczy takiej służby jak Policja. Pozostawienie zupełnie poza kontrolą cywilną potężnej służby mającej środki przymusu, na przykład broń itd., byłoby, delikatnie mówiąc, nieostrożne, stanowiłoby ogromny przewrót ustrojowy.

Zresztą postulat odpolitycznienia, tak rozumiany jak w petycji, też jest wątpliwy, bo skoro komendanta głównego miał powoływać Sejm, a więc większość sejmowa, czyli automatycznie ten komendant w jakimś stopniu stałby się zakładnikiem tej większości.

Szczególnie, jeżeli chciałby zasłużyć sobie na następną kadencję. Wątpliwy jest też przepis o kadencyjności komendanta głównego, a więc organu, który nie jest umocowany konstytucyjnie. Ponieważ możemy sobie uchwalić ustawę o kadencyjności komendanta głównego, tylko że w każdej chwili Sejm może tę ustawę zmienić, że kadencja będzie dłuższa, krótsza, że będą dopuszczalne dwie kadencje albo trzy, albo jedna. Tutaj żadnej stabilności, pewności prawnej na przyszłość nie ma.

Obawiam się, że ta propozycja jest dosyć częstym przypadkiem niezrozumienia tego, że system prawny to jest system naczyń połączonych. Nie wystarczy jednej cegiełki wyjąć i zmienić, i będzie już lepiej, ponieważ konsekwencje takiej pozornie drobnej zmiany mogą być kolosalne, a tutaj mamy do czynienia nie z drobną zmianą, ale ze zmianą rzeczywiście bardzo fundamentalną.

Biuro Analiz Sejmowych moją opinię potwierdza i także uważa, że „zawarte w petycji propozycje zmian legislacyjnych w całości nie zasługują na uwzględnienie". Wnoszę o nieuwzględnianie żądania będącego przedmiotem petycji.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pan dyrektor Cichomski. Bardzo proszę.

**Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Mariusz Cichomski:**

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, tytułem tylko przypomnienia odwołam się do 2020 r., kiedy Wysoka Komisja też miała przyjemność zajmowania się bardzo podobną petycją, złożoną wtedy, o ile pamiętam, przez związki zawodowe policyjne, dotyczące wprowadzenia m.in. kadencyjności Komendanta Głównego Policji, negatywnie się do tego postulatu odniosła.

Natomiast w pełni podzielając stanowisko pana przewodniczącego, a także bardzo wyraźnie zaznaczone stanowisko Biura Analiz Sejmowych, wskazujące na bardzo poważne wątpliwości konstytucyjne. Nie chcę odtwarzać całości toku argumentów ze strony Biura Analiz Sejmowych. Natomiast art. 146 Konstytucji ust. 4 pkt 7 jednoznacznie wskazuje Radę Ministrów jako odpowiedzialną za zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz porządek publiczny. To jest z jednej strony.

Pamiętajmy też o tym, że to rozwiązanie, to o czym mówił pan przewodniczący, realnie pozbawiłoby nadzoru cywilnego nad formacją. Czyli nad czym byłby nadzór? Owszem, nadzór byłby nad czynnościami procesowymi ze strony prokuratury, w jakimś tam aspekcie ze strony sądu, jak najbardziej tak. Fragmentaryczny nadzór funkcjonowałby ze strony prokuratury w odniesieniu do prowadzenia czynności operacyjno-rozpoznawczych. Natomiast pozostałe elementy działania formacji pozbawione byłyby realnego nadzoru ze strony państwa. Z tym wiąże się oczywiście kwestia odpowiedzialności politycznej, wynikającej też wprost z przepisów Konstytucji zarówno odpowiedzialności w rozumieniu zbiorowym, w odniesieniu do całości Rady Ministrów jako takiej, jak i zindywidualizowane w odniesieniu do poszczególnych ministrów za działy administracji, którymi kierują.

Jeszcze jedna rzecz, może drobna, ale też wydaje mi się, że warto ją zaznaczyć. W samym postulacie, w samej propozycji zapisu, bo petycja zawiera propozycje zapisów, poza kwestiami związanymi z Konstytucją warto spojrzeć na to, że założone jest tutaj, że Sejm odwołuje komendanta m.in. dla dobra służby. Przecież ta przesłanka jest tak szeroka, że w pełni wpisuje się właśnie w uzależnienie od wymiaru politycznego decyzji większości parlamentarnej na tego, kogo chcą powołać i w danym momencie odwołać. W związku z tym mielibyśmy do czynienia z jednej strony z kadencyjnością, z drugiej strony bardzo okrągły przepis, bardzo ogólny przepis pozwalający tę kadencyjność przerwać. Oczywiście inne czynniki, to jest śmierć, nie śmierć, zrzeczenie się, to są oczywiste jakby twarde wymierne, niewymagające dodatkowej weryfikacji. Natomiast tu, ze względu na dobro służby, to jest tym elementem, który w 100% jest ocenne i też możliwe do zakłócenia kadencyjności. Dziękuję uprzejmie. Nie chcę przedłużać, przy tak szerokiej opinii BAS-u.

**Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):**

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Może tylko dodam od siebie, że podzielam stanowisko pana przewodniczącego Świata, że tu nie można rozdzielić jednego ważnego elementu od drugiego. Czyli jeżeli bez wątpienia rząd ponosi odpowiedzialność za funkcjonowanie Policji, to też tam muszą być kompetencje do powoływania osób, które kierują tą formacją.

Natomiast myślę, że odrębna jest kwestia kadencji. Jest to do dyskusji. Jest wiele sytuacji, w których organ prowadzący, nie wiem, szkoła powołuje dyrektora na pewną kadencję. Po upływie tej kadencji może być ponownie ta sama osoba powołana, ale to też jest ocena tego organu czy nie ma lepszych kandydatów. Natomiast takie odwołanie w trakcie pełnienia jest często trudniejsze. Moim zdaniem, to są dwie odrębne rzeczy. Bez wątpienia mam też przekonanie, że to oczywiste, że jeśli rząd ponosi odpowiedzialność za Policję, to nie może ktoś inny powoływać komendanta Policji, bo to by się wzajemnie wykluczało.

Zatem jest rekomendacja, by Komisja nie uwzględniła żądania zawartego w petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przypomnę, że dezyderaty planowane w punkcie ostatnim, ósmym, zostały już przyjęte przez Komisję.

Zatem wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział. Życzę dobrego popołudnia. Zamykam posiedzenie Komisji.